

Reuniunea învățătorilor români

dela școalele populare confesionale ortodocse

din protopresbiteratele

Arad, Chișineu, Șiria, Boroșineu, Buteni, Radna și
Hălmagiu.

Organ periodic oficios

redactat

din încredințarea comitetului reuniunii de

Iosif Moldovan

vice-președinte.

Edițiunea Reuniunii.

Abonamentul 5 coroane pe an.

Apare odată pe lună.

Arad, 1906.

Tiparul tipografiei diecesane greco-orientale române.

„Reuniunea învățătorilor“

organ oficios

apare odata în fiecare luna

Abonamentul anual e 5 cor.

se solveste anticipative la adresa casarului reuniunii *Iuliu Grofșorean* învățator în Gașa p. u. *Világos*.

Manuscriptele

sunt a se adresa redactorului *Iosif Moldovan* director școlar în Arad Piața Tökölly Nr 8.

Rugăm pe tot românul de inimă, a sprigină acest organ al școalelor române.

Ofertele mărinimoase, pentru fondul de editare al organului nostru, sunt a-se trimite la adresa casarului reuniunii.

Onoratele redacțiuni sunt rugate a ne trimite foile în schimb. Foile primite le păstrăm pentru biblioteca reuniunii.

Anunțuri se fac în mod foarte răstrâns și să plătesc anticipative: șirul 50 fil. Jumătate pagina: 12 cor. O pagină întreagă: 20 cor.

Semne de primejdie.

Este trist, nespus de trist, când îți vezi cu ochii risipindu-se toate visurile, aspirațiunile tale! Ai o casă la care ai lucrat cu asiduitate din tinereță, punând peatră pe peatră. O întâmplare nenorocită, soarta fatală, face de casa ia foc. Să dă semnul de alarmă. Clopotul trage în dungă, însă nimeni din satul mare nu aleargă să arunce un strop de apă, un pumn de țarină, ca să stângă focul, să alunge primejdia. Oamenii sunt răi, nepăsători de durerile și necazurile altora. Știi, că un strop de apă, un pumn de țarină, ar mai potoli întru câțva valurile puternice ale focului. Ce poți tu o mână de om? Îți zmulgi părul, plângi, te vaiieși ca un nefericit. Vezi cu ochii prăbușindu-se toate visurile tale, toată munca ta din viață. Într'un moment coperișul devine scrum și cenușe, și din zidul puternic de mai nainte nu mai rămâne peatră pe peatră.

Te miri, te revolți, în adâncul sufletului tău cum poate cineva să fie așa de nepăsător. Primejdia doar' e iminentă, dintr'o flacăară să poate aprinde tot satul. Și doar' avem datorința creștinească să sărim în ajutorul semenului nostru: Să ne bucurăm de bucuriile lui și să luăm parte și la necazul lui. O lacrimă, fie de bucurie, fie de întristare, adeseori, valorează mai mult decât ori ce bun pământesc, dacă lacrima e curată, sfântă, nefățărită...

Când deaproapele tău, vecinul tău, nu îți sare în ajutor când ești în primejdie, ai tot dreptul să-l conzideri de un om rău, de un păgân chiar. Dar când bunul tău, soarta ta e în primejdie și tu însuși ești nepăsător,

atunci să știi că ești un *zmintit*, demn de disprețul tuturor. Atunci cu adevărat nu poți pretinde să sară nimeni în foc, nici să se întristeze, nici să plângă.

Fraților!

Noauă ni sa dat semnul de alarmă; am auzit sunetul de clopot, deoarece e în primejdie căsuța noastră, organul nostru!

În nr. 10 Redacția face o constatare tristă și un apel către abonații organului, dela rezultatul căruia depinde apariția aceluia.

Organul amintit, a făcut bune servicii și în trecut învățătorimei noastre, și nu arareori am aflat în el lucrări de valoare, o împrejurare, care ne face a crede, că în viitor pe lângă însuflețire și jertfele tuturor colegilor, va deveni un organ la nivel înalt, demn de numele și aspirațiunile noastre și a neamului nostru.

Organul reuniunii, care indeplinește o misiune culturală, ar merita sprijinul marelui public românesc. Dar pe lângă apatia, cu care e întâmpinată peste tot presa noastră, trebuie să abzicem, deocamdată, de acest favor și să nădăjduim în zile mai bune. Cu cât însă suntem mai părăsiți în acțiunea noastră, cu atât trebuie să fim mai *solidari* noi, întru delaturarea primejdiei.

De aceia să nu așteptăm să vină satul mare, publicul românesc, să stângă focul dela casa noastră, ci să arătăm lumii, că pe lângă *însuflețire*, *jertfă*, *abnegățiune* să pot face minumi. Noi cari suntem apostolii culturali ai neamului românesc, să arătăm că nu suntem *nepăsători* la durerile altora, dar mai ales să arătăm: că nu suntem nici *zmintiți*, ca să neglijăm durerile, aspirațiunile noastre.

Din răspunsul ce-l vom da acestui apel să va cumpenim *maturitatea* noastră!

Iosif Stanca.

Cartea de cetit

ca bază instrucțiunii și educațiunii în școala populară.

Multe lucruri, ce se pot pipăi cu mână, cu mare greutate se pot aduce în ogașul lor adevărat. Și de multe ori trec ani la mijloc, până se rezolvă o afacere de natura aceasta în o formă oarecare. Zic în o formă oarecare, că în cele mai multe cazuri rezolvarea aceasta nu e spre mulțămirea și liniștirea tuturor.

Neasămănat mai mare și mai grea e însă rezolvarea unei afaceri, ce stă afară de domeniul realității. Și între acestea locul prim îl ocupă instrucțiunea și educațiunea.

De astădată nu voi vorbi despre multele pedeci și neajunsuri, ce i-să pune școalei în activitatea sa, ci mă voi mărgini numai la forma, ce se practică azi la răspândirea luminii prin aceste foculare ale culturii genului omenesc.

Mult s'a discutat, ba chiar și acum se discută cu insistință, că care ar fi procedura cea mai corectă în învățământ, a-se predă întreg materialul de învățământ pe baza cărții de cetit, ori că aceasta să servească numai ca un fel de întregire la materialul propus independent de carte?

Părerile oamenilor de școală în punctul acesta sunt diferite. Și din motivele aduse și dintr'o parte și dintr'alta, nu reese destul de lămurit avantajul uneia față de cealaltă. Pentrucă și una și alta își are avantajile, dar și scăderile lor.

Esperința de toate zilele ni dovedește până la evindință, că elevii nu sunt deplin stăpâni peste materialul învățat în școală. Partea cea mai mare dintre ei, dacă și-l-au însușit, aceasta a făcut mai mult în mod mehanic, fără

a fi stăpâni peste cele învățate. Iar aceasta provine în mare parte de acolo, că învățătorul — bazat pe materialul cuprins în carte — nu folosește procedura ori metoda cel mai potrivit la explicarea acelui material. Băiatul — de asemenea bazat pe materialul cuprins în carte — nu e cu atențiunea cuvenită la explicările învățătorului. Iar de aici reiese, că băiatul nu a putut apricepea materialul propus nici măcar atât, cât să-i servească de bază la înțelegerea celor cuprinse în carte, prin propria sa diligență. Și urmarea e, că băiatul sânguincios își însușește materialul din carte în mod mehanic, iar cel mai puțin sânguincios se disgustă cu totul și nu învață nimic.

În lipsa de carte însă, atât învățătorul, cât și elevul sunt constrinși, să fie la locul lor. Primul se va folosi de mijloacele pedagogice cele mai potrivite, iar elevul, prin procedura corectă a învățătorului său, e forțat a fi atent la explicările acestora. E forțat, pentru că prin explicările și întrebările, ce-i se pun, prelegerea devine interesantă și elevul trebuie să învețe și respective să apricepeze întreg materialul propus încă în decursul orei de prelegere. Astfel elevul părăsind pragul școlii, e deplin în curat, respective e stăpân peste materialul învățat. Rămâne numai, ca în școală ori acasă să-și facă notițe despre cele învățate, precum și ocupațiunile primite din partea învățătorului. Prin aceasta iarăși forțăm pe elev, a reveni din nou asupra celor învățate, *nu spre a-și însuși din carte cele explicate în școală ci a reproduce dela sine cele învățate acolo*. Prin procedura aceasta apoi am ajuns și alt scop: facultățile spirituale toate le-am pus în activitate. Și mai presus de toate e, că i-am dat băiatului ocaziune, ca să mediteze, să judece.

În fine să zicem, dar nu admitem, că și cu manualul dat în mână elevului încă s'ar putea face asemenea progres, ca și fără acela, ori poate chiar și mai mult. În acest caz ni-se pune o altă întrebare: care e calea cea mai potrivită a-se da manuale speciale despre materialul

de învățământ, ori ca acest material să se cuprindă în cartea de cetit?

În anul acesta am avut norocirea, de a lua parte la mai multe, prelegeri și examinări din școalele poporali ale regatului român. Aduc acestea ca exemplu, pentru că în școalele de aici întreg materialul de învățământ se propune pe baza cărții de cetit. Și experiențele câștigate, aci, nu m'a încălzit de loc, pentru îmbrățișarea și recomandarea acestui sistem de procedare.

Dar, spre ilustrare, servească un caz.

Gramatica, se înțelege de sine, încă se propune tot în aceasta formă. Și greutățile, ce le întâmpină băiatul la învățarea acestui studiu, sunt neînvingibile. Căci e lucru știut, cel-ce *serie bucata cutare și tractează despre lucrul cutare, de sigur că va ținea înaintea ochilor, cum se serie și să se exprime mai bine, ca să fie înțeles de cel-ce cetește. Și nu va ținea și nici că poate ținea cont de predarea Gramaticii cu ușurință, pe baza acelei bucăți de cetit. Și urmarea?* Atât elevul, cât și învățătorul intră într'un labirint ori încurcătură, de numai știu de unde să înceapă și unde să sfârșească. Căci aci nu se poate ținea seamă întru toate de principiul: »dela simplu la compus, dela ușor la greu etc. Nu, pentru că lipsește întru toate sistemul bazat pe acest principiu. În punctul acesta, manualele lucrate independent de aceasta, sunt cu mult mai potrivite. Căci cel puțin sunt și se pot lucra într'un mod mai sistematic.

Și dacă totuși iar putea predă și o parte din materialul de învățământ pe baza cărții de cetit, atunci s'ar putea aceasta face cu ceva succes la studiul naturii în legătură cu Economia. Aceasta din motivul, că fiind studii reale și în mare parte materialul cunoscut elevilor prin coatingerea zilnică deoparte, iar de altă parte aceste studii, propunându-se la clasele superioare, elevii nu vor întâmpina mari greutăți la însușirea cunoștințelor lor. Nu numai atât, dar am mai câștigă și unele ore de cetit pentru elevii

acestor clase, cari de prezinte n'au mai mult ca una oră pe săptămână.

Afacerea aceasta e cu mult mai înșămnată, după cum să arată la aparință. Viitorul școalei atârnă mult dela deslegarea acestei chestiuni. Deci ar fi de dorit, ca afacerii acesteia să-i-se deo o mai mare atențiune din partea învățătorilor noștri.

I. G.

Prelegere practică

din

studiul limbei materne. (Gramatică).

Tema: *Atributul.*

Clasa III.

1. *Treapta primă: Pregătirea.* Cum se numește obiectul acesta? (masă). Cugetă ceva despre masă, și ceia ce ai cugetat spune! Ce poți zice despre *masă*? Ce este masa? (mobilă) Cum este masa? (lungă lată, are 4 picioare etc). Însemnativă: Dacă noi cugetăm ceva despre un obiect și ceea ce am cugetat spunem cu vorba, — sau criem, — atunci noi facem o *zicere*! Spune și tu ce facem atunci când cugetăm ceva despre un obiect și ceea ce am cugetat spunem cu vorba? Aceasta o putem spune pe scurt: O *zicere* facem, când spunem ceva despre un obiect! Cum să face o *zicere*? Zi și tu ceva despre bancă? (Banca e lungă) Zi și tu ceva despre tablă? (Tabla e neagră) Zi și tu ceva despre ușă? (Ușa e încornurată) Mai cugetă tu ceva despre un obiect și ce ai cugetat spune? Voi dragilor știți de mai nainte, că obiecte precum sunt: »masa, banca, tabla etc.« *nu simțesc și nu se pot mișca de sine.* Ce am zis despre obiecte? Dar oare calul *obiect* e și el? (nu) Oare simțește calul, dacă l lovești? (simțește) Poate — să mișca de sine? (poate) Vedeți dară, calul nu e obiect, ci el e *ființă*, *pentru că simțește și să mișcă de sine!* Ce e calul? Pentru-ce e ființă? Acum tu »N« cugetă ceva despre cal și ceia ce ai cugetat spune? (Calul fuge). Tu ai cugetat, ceva despre »cal« și ceia ce ai cugetat ai spus, deci ce e: »Calul fuge«? (o *zicere*) Spune ceva despre pasere?

Ce sunt aceste: »cal, pasere, pești«, etc. obiecte sau ființe? [ființe] Pentru-ce ființe? Așadar: »Calul fuge, Pasărea zboară, Peștele înoată«, sunt *ziceri*. Ce sunt? Și pentru-ce? Despre obiecte vorbim acum? [nu ci despre ființe] Când zic »masa e lată«, despre ce am zis ceva? Vedeți în fiecare zicere e o parte despre care zicem ceva! Partea aceasta este *subiect*. Vă mai spun odată su-bi-ect. Care parte se numește subiect? Acum când zic, »masa e lată« ce am zis despre masă? [că e lată] Dar când zic »calul fuge« ce am zis despre cal? [că fuge] Vedeți în fiecare zicere afară de subiect, mai este o parte, care spune ceva despre subiect, aceasta parte să zice: »*predicat*«. Vă mai spun odată rar: pre-di-cat! Spune și tu care e predicatul în zicerea: »Banca e lungă« »Peștele înoată« Însămnați-vă: Subiectul și predicatul să numesc și *părțile principale ale zicerii* [de frunte]. Cum se numesc? Deci ce părți sunt subiectul și predicatul? [p. principale]. Cari sunt părțile principale ale zicerii? Mai însemnați-vă: Zicerea făcuta numai din subiect și predicat se numește: »*zicere simplă*«. Cum se numește? Câte părți principale are zicerea? [doauă, sub. și pred.] — Tot la treapta primă aparține indicarea țintei.

Indicarea țintei. Ascultați! zicerea mai poate avea pe lângă, cele două părți principale și altele mai de a doaua mână, adică părți cari nu sunt așa principale. Ce părți mai are o zicere? Țineți minte! Părțile acelea cari nu sunt așa principale ca subiectul și predicatul se numesc: »*părți secundare*«. Cum se numesc? Sunt și ele așa principale ca subiectul și predicatul? Băgați de seamă! Astăzi vom învăța despre o parte nouă a zicerii!

2. *Treapta a doua*. Predarea. Voi știți că toate ființele *au nume*: d. e. copil, pește, pasere, șcl. Ce am zis? Ce au toate ființele și obiectele? Apoi voi mai știți și aceia că numele obiectelor și a ființelor se numește *substantiv*. Cum se numește? Spune-mi tu numele acestui obiect? [inv. arată cartea] Ce cuvânt e »cartea«? [este subst.] Tot așa, masă, ușa, șcl. Băgați-vă seamă! Când

zic eu »cartea școlarului e curată« — Ce am făcut eu? [o zicere] Așa e! Acum se scriem și pe tablă! Iată-o! Despre-ce să vorbește în zicerea aceasta? [despre carte] Deci ce e cuvântul carte în zicerea aceasta? [subiect] Și ce să zice despre aceasta? [carte] — că e curată --- Ce parte e cuvântul curată? [predicat] Pentru-ce e predicat? Acum spune tu I. Ce parte de vorbire e cartea? Dacă nu ști-ți, vă spun eu! [inv. 'l conduce așa:] Acui nume este cuvântul carte? [a acestui obiect] Și ce sunt numele obiectelor? [substantive] Deci ce e cuvântul carte? [substantiv] Dar acum spune-mi tu, care cuv. e legat de substantivul carte! [școlarului] Așa e! *Acum cetește zicerea fără acest cuvânt!* [Școlarul cetește: Cartea e curată] Ai zis, cartea e curată. Acui carte înțelegi tu? [a școlarului] Așa e! Vedeți dară cuv. școlarului, ne spune *mai lămurit* că despre care carte vorbim. Ce ne spune? Cum ne spune? [mai lămurit] Ști tu ce înseamnă cuvântul *lămurit*? Îți voi spune eu! Lămurit înseamnă mai de aproape, mai bine! Ce însemnează? șcl. Cuvântul a școlarului *lămurește înțelesul cuvântului* »carte«? Ce face? Adecă ne face să știm mai bine despre care carte vorbim. Ce am zis? [Tot așa va analiza învățătorul și zicerile]: Masa galbănă e de lemn, Școlarul bun scrie, ș. a.

3. *Treapta a treia.* Sistemizarea. a) *Asociațiunea.* Spune-mi tu I. în zicerea: cartea școlarului este curată, care cuv. e legat de cuv. »cartea« [a școlarului] Așa e! Dar cuvântul carte, e numele unui obiect, deci cuv. acesta e un substantiv. Ce cuv. e cartea? [subst.] Ce face cuv. a școlarului? [îl lămurește înțelesul — subst. carte] Cum pricepi tu I, aceea că-i lămurește înțelesul? Ne face să știm mai bine, despre care carte e vorba] Așa e! Dar acum spune-mi tu N. în zicerea: Masa galbănă e de lemn, care e subiec. ul? Dar predicatul? Care cuvânt să leagă de subst. masă? [galbănă] Ce face pe lângă sub-t. »masă?« [îl lămurește înțelesul]. Cum pricepi tu, că-i lămurește înțelesul? [Ne face să știm bine despre care masă e vorba] ș. a. E bine ca treapta *asociațiunii*,

să se înceapă cu exemple și așa să se procedă în ordine inversă etc.

b) *Generalizarea*. Pe lângă cine stau cuv. *galbăn și bun*? [pe lângă cuv. masa și școlarul etc.] Dar acele cuv. ce sunt ca părți ale vorbirii? [substantive] Dar cuv. »cartea școlarului« »masa e galbănă« ș. a.] *toate stau pelângă subst.* Pe lângă ce stau? Dar oare ce fac ele pelângă subst.? Ascultați! Acele cuvinte cari stau pelângă substantive, ca să le lămurească înțelesul, se numesc *attribute*! Cum se numesc? Ce fac attributele, pe lângă substantive?

c) *Clasificarea*. [Acesta e momentul ultim din treapta a treia] Ce părți știți că are până acum zicerea? [subiect și predicat] Ce fel de părți sunt acestea? [principale] Ce mai poate să aibă zicerea, afară de subiect și predicat? [poate să aibă și *atribut*] Voi știți, că subiectul și predicatul sunt părțile principale ale zicerii, dar oare ce fel de parte e atributul? [parte secundară] Așa e! Bine!

4. *Treapta a patra*. Aplicare. [Elevii au se face singuri, ziceri cu atribut, apoi se caute în cutare piesă de cetire, attributele — piesa să fie potrivită. — Învățătorul zice: »Paserea cântă« Te întreb care pasere cântă? [Paserea mică cântă] Care e atributul? [mică] Pune atributul la zicerea: »Casa e înaltă«. — Dar eu întreb — Acui casă e înaltă? [a vecinului] Spune toată zicerea acum [Casa vecinului e înaltă] Care e atributul? [vecinului] Așa este! Bine este! ș. a.

Mândruloc, în Iulie, a, 1906.

Petru Colțău
Învățător.

Informațiuni.

Adunarea generală a reuniunii noastre, conform dispozițiunilor luate de comitetul central în ședința de dtdo 9 Aug. n. a. c. este convocată **pe 29 și 30 August st. n.** în frunțașă comună **Pecica**. Prezidiul a întreprins pașii necesari pentru a ezopera favor de călătorie atât pe liniile statului cât și pe cele ale societății Arad és Csanádi. Certificatele necesare le va pune la dispoziția membrilor pe calea prezidenților din despărțăminte, deodată cu programa adunării generale.

Pentru cortel și banchet să se însinue fiecare membru de timpuriu — cel puțin până la 24 August st. n. a. c. — la dl Stefan Roja învățător în Pecica.

Sara, în 29 August st. n. se arangiază în onoarea reuniunii concert împreunat cu petrecere.

Programe spețiale se vor publică în jurnale și se vor trimite membrilor ad personam

Anuare sau Rapoarte anuale. Corpul învățătoresc din Arad a editat în anul acesta al XVI-lea raport anual despre starea afacerilor școlare. Anuarele au menițiunea a stârni emulațiune între elevi și a desvolta interesul față de școală apoi și a eterniza momentele esențiale din viața școlară pentru posteritate. Asemenea anuare ar fi bine să se editeze în fiecare comună cu mai multe școale, dar nu ar strica dacă s'ar alia spre acest scop și ar edita anuare școlare toți învățătorii după tracte, căci prin aceasta ar arătă interes față de chemarea ce o au și ar stârni plăcere în publicul susținător de școale. Un asemenea raport anual a editat cu finea anului școlar trecut, pentru prima dată, și direcțiunea școlară din Nădlac.

Aceasta atențiune o merită frunțașă comună Nădlac de mult din partea învățătorilor săi. Din raportul ce ne stă la dispoziție vedeml că din 382 deobligați au frecuentat școalele

noastre confesionale 332 elevi. Raportul conține un frumos cuvânt către școlari; cuvânt către părinți; inspecțiunea școlară, în care enumără toate corporațiunile bisericești cu membri lor; corpul învățătoresc cu naționalul fiecărui membru; cronica școlară, în care specifică toate momentele mai însemnate din anul școlar și în sfârșit clasificățiunea școlarilor. Nu ne putem explica însă faptul cum de elevii claselor I și II lipsesc din raport, ceea ce face ca anuarul să nu fie complet. Intențiunea e bună, sperăm că în viitor se va completa anuarul și va servi de indemn și altor învățători.

Expozițiunea din București. Înainte cu un an, nu a visat nimenea de expozițiune și după prin luna Octomvrie s'au luat dispozițiunile necesare, iată acum după o lucrare de 8 luni cel mai sălbatic loc din jurul Bucureștilor, câmpul Filaretului, este schimbat în adevărat rai pământesc, lăudând și preamărind puterea de viață și ingeniositatea românului. Întreaga țară, dar îndeosebi Bucureștiul cu stradele 11 luniu, Bulevardul neătărnării, Calea Șerban voda, cari conduc la expoziție, gem de lume, străini din toate părțile veniți să vadă expoziția și să cunoască acest popor, care după trei decenii de libertate arată progrese nimitoare.

În fața portalului grandios, în fiecare moment se opresc trăsurile peste trăsurile; tramvaele peste tramvaele cu vizitatori, spre a admira progresele culturale ale frumoasei Românie.

Teritoriul expoziției se deschide cu un parc de rară frumsețe, împrejmuit cu paviloane bogate și chioscuri admirabile. Drumurile late sunt împodobite cu brazi înalți în vârful cărora flăcăie mândrul trei color cu emblema diferitelor județe. Ultimul strat de flori reprezintă câmpul de luptă din anii 1877—78 cu dealurile, râurile, satele orașele și cu armatele postate în diferite poziții de război. Vederea se încheie cu pomposul palat al artelor ce stă departe în dosul portatului, pe un loc mai arădicat, în fața căruia se află un lac estins a cărui unde sunt strătaiate de o mulțime de gondole venetiane.

Dintre paviloane mai amintim aici: Pavilionul regal, în care, pe lângă diferitele soiuri de armamente sunt espuse coroanele, insigniele, decorațiunile și toate prețioasele curții regale.

Pavilionul Austriei; pavilionul Ungariei; pavilionul românilor din Bucovina; pavilionul maghiarilor din România cu steagurile și flamurile diverselor societăți și reuniuni, cari toate sunt împodobite cu tricolorul maghiar; pavilionul domeniilor coroanei; pavilionul etnografie în cari sunt reprezentate costumele românești din toate părțile locuite de români; pavilionul numit „Cula“ care reprezintă o casă boerească din timpurile vechi; cetatea lui Tepeș Vodă; infermeriile de petrol etc. etc.

Dintre locurile distrăgătoare amintim: Arenele române, un amfiteatru grandios ce dă loc la mii de spectacoli deodată. Aici au avut loc deschiderea expozițiunii Marți, 6 Iunie a. e. la orele 10 dim. în prezența MM. LL. Regele și Regina, AA. LL. RR. Principele Ferdinand, Principesa Maria și micii Principi Carol și Elisabeta; reprezentanții puterilor străine; dnii Ministrii; membrii sfântului Sinod și înalții demnitari ai statului. În aceste arene se reprezintă în fiecare săptămână „Povestea neamului“ 16 alaiuri istorice dela Traian împăratul și colonizarea românilor până la Carol I. 16—1906.

În mijlocul lacului este zidită cetatea Porth-Arthur carea seara este asaltată de vapoarele Japoneze cari toate, deși în miniatură, prezintă vizitatorilor scene pe cât de înfricoșătoare pe atât de distrăgătoare.

În marginea lacului se află „Watershute“ un turn înalt de 22 metrii din care iubitorii de sporturi se lansează în bărci spre apa lacului căzând pe planul înclinat ce conduce din turn până în lac cu o viteză de 90 Klm. pe oră.

Aceste și multe alte vederi procură vizitatorilor teren de plăcere și frumoase experiențe.

În săptămânile trecute au fost primiți cu deosebită cinste în București și Constanța o grupă însemnată de învățători din Bucovina, cari au escurs în corpore spre a vizita expoziția și portul de mare român.

În 1/14 August pornește o alta trupă de învățători din Timișoara în escurziune științifică sub conducerea protopopului Traian Putici. La aceasta escurziune iau parte și membrii de ai reuniunii noastre. Escurzionistii, cari se bucură de favoruri esențiale, vor merge și la Constantinopol. Petru primirea lor se fac pregătiri frumoase în România.

Conferințe învățătoresci. Desp. *Protopopesc Radna* s'a ținut adunarea de primăvara la 1/14 Mai a. c. în Totvărădia. De față au fost aproape toți membrii despărțământului în frunte cu protopopul tractului dl Procopiu Givulescu. Învățătorul locului Aurel Mircu a preles școlarilor săi din Istorie: „Starea patriei noastre după lupta dela Mohács“. Dupăce s'a tractat și deliberat toate afacerile curente, s'a făcut restaurarea pe noul period, alegându-se: Protasiu Givulescu președinte, George Pleș notar, Dimitriu Popovici cassar, Grigoriu Caba bibliotecar, Vasilie Iliș controlor. Proxima conferință se va ține la 9/22 Oct. a. c. în Căpruța.

Despărțământul protopopesc Boroșineu s'a ținut conferința în Vădas la 1/14 Mai a. c. Prelegere practică a ținut învățătorul Teodor Mangu. Restaurarea a avut următorul rezultat: Președinte Pavel Dârlea, notar Iuliana Dârlea, cassar Mihai Lucuța, bibliotecar Ioan Cigariga, controlor Ioan Tău. Proxima conferință se va ține în Seleuș.

Despărț. protopopesc Buteni s'a ținut conferința în Buteni la 27 Iunie v. a. c. S'au ales președinte Nicolae Boșcai, notar Ioan Roșu, cassar Partenie Covaci, bibliotecar Petru Perva, controlor Teodosiu Rafila. În comisiunea literară sa ales: Ioan Borlea, Liviu Dublea, Petru Cociu, Ioan Ianciu, George Precupaș și Mihai Mihuț. Proxima adunare se va ține în Silingyia.

Din despărțămintele Șiria, Chișineu, și Hălmagiu încă nu am primit nici o informațiune.

Reuniunea învățătorilor români din dieceza Caransebeșului își va ține adunarea generală Joi și Vineri în 6 și 7 Sept. st. n. în Mehadia. Vineri după adunarea generală membrii reuniunii și oaspeții prezenți la adunar. gener. vor întreprinde o escurzie de studii la expoziția generală din București. Cei cari doresc a lua parte la escurzie au să se anunțe până în 1 /25 August la presidiul Reuniunii Ioan Marcu în Nemet-Bogșan, având a trimite în contul speselor de călătorie 10 coroane.

Societatea pentru crearea unei fond de teatru rom. își va ține adunarea gen. din acest an în Lipova la 15/28 August.

Cantorul bisericesc. *Invitare la abonament.* Învățătorul George Bujigan din Deliblat (com. Temeș) a prelucrat un op bisericesc, indispensabil fiecărui preot și învățător, care, aprobat de Ven. Corzistor diecezan din Caransebeș, va apărea pela finea lunii Octombrie și va costa legat în pânză 10 cor., legat în piele luxos 14 cor.

Opul care va suplini perfect Octoicul bogat a lui Diaconovich Loga va face bune servicii cantorilor bisericești. Titlul opului este: „*Cantorul bisericesc*”. Se poate abona până la finea lunii August la autorul.

Solvirea taxelor. Abonamente au intrat dela domnii : Mihai Velici avocat Chișineu și Antoniu Sirca învățător Baca-mezeu câte 2.50 cor., Dimitrie Popovici, Cuvin și Simion Bârlea, Șoimoș câte 5 cor. — Taxa de membru au solvit-o : Traian Givulescu, Solomon Jurcoane, Trifu Dascăl, Dimitriu Iliș, Grigorie Caba, Silvia Popovici câte 2 cor. Traian Givulescu (Pauliș) 5 cor.; Grigorie Farcaș, Nicolau Russu câte 3 cor. George Pleș, Simeon Bârlea și Simeon Crăciunescu câte una cor.; iar George Lupuț 10 cor. Pentru diplomă a solvit : George Lupuț 2 cor.

Convocare.

P. T. Domni membrii din biroul reuniunii, președinții despărțămintelor protopopești și membrii de comitet sunt poștiți a lua parte la a II-a ședință ordinară de comitet, spre a supracenzura și revidua rapoartele ce se vor prezenta adunării generale și a delibera afacerile curente ce vor mai obveni până atunci.

Ședința se va ține în preseara adun. gener. Marți la 15/28 Aug. a. c. în școala centrală din Pecica la 7 $\frac{1}{2}$ ore seara

Arad, la 11 August 1906.

Iosif Moldovan m. p.

v. președinte.

Dimitrie Popovici m. p.

secretar.

POȘTA NOASTRA.

Tuturor cetitorilor. — Fiind în escurziune și la expoziția din București, numărul de față a apărut ceva mai târziu, pentru-ce cerem scuzele.

M. V. în H. — Escurziunea la Constantinopol și expoziția din București sa arangiat în conțelegere cu noi.

I. C. în S. — Ne având loc am amânat publicarea pe alt număr.

S. C. — Conscrierea nu poate fi cuprinsă în anuar, pentru-că am prea îngreuna pe învățător se inducă an de an copiii născuți în decursul alor 9 ani, până când la din contră induce continuative numai pe cei ce au implinit anul al 6-lea.

Seriosul. — Plecarea biroului din Arad va fi în 28 August n. a. c. la 4. 11 p. m. iar sara la 7 și jumătate vom ține ședința de comitet. Seara de cunoștință va fi la 8 $\frac{1}{2}$ în localitatea ospătăriei.

I. N. — Avem 15 disertațiuni și 3 prelegeri practice, din aceste vom suscepe în programă cele mai acomodate. Supărarea e nebazată, pentru-că nu putem face pe plac tuturor. Interesele reuniunii mai presus de toate.

BIBLIOGRAFIE.

În tipografia diecezană din Arad a apărut și se pot procura următoarele manuale școlare și cărți de distracție moralizătoare :

<i>ABC-dar carte de cetire</i> de Iosif Moldovan și consoții	
ediția a V a	40 fil.
<i>A II-a carte de cetire</i> de Iuliu Groșorean și consoții	
ediția a II-a	40 „
<i>A III-a carte de cetire</i> de Nicolae Ștef și consoții	
ediția I	60 „
<i>A IV-a carte de cetire</i> de Iuliu Groșorean și consoții	
ediția I	60 „
<i>Limba maghiară</i> de Iuliu Groșorean și I. Moldovan	
pentru clasa I ediția I	50 „
<i>Limba maghiară</i> de Iuliu Groșorean și I. Moldovan	
pentru clasa II ediția I	50 „
<i>Dialoge</i> de Iuliu Groșorean — ediția I	60 „
<i>Scrieri pentru popor</i> de Iuliu Groșorean într-o serie	
de 7 numeri à	20 „
<i>Geografia Ungariei</i> de Iosif Stanca	30 „
<i>Geografia Comitatului Arad</i> de Damaschin Medrea	60 „

În timpul mai nou au mai apărut în tipografia diecezană din Arad următoarele manuale :

<i>Carte de cetire</i> pentru elevii clasei a II de I. Vuia	36 „
„ „ „ „ „ „ a III și IV	50 „
„ „ „ „ „ „ a V și VI	60 „
<i>Curs practic de economie rațională</i>	56 „

Aviz ! La tipografia diecezană din Arad, se află spre vânzare : *Blanchete „Atestat școlar“* exemplarul . 4 „